

MAL-verkostotapaaminen 17.2.2010

Alueiden puheenvuorot alustavien kyselyvastausten pohjalta (raakamuistiinpanot)

Mikkelin seutu

- kuntaliitoksia 2001, 2007
- Paras-hankkeita, kkkiseutuslma, rakennemallityö (erit. Ristiina, Mikkelin, Hirvensalmi)
- yhteinen jätehuolto-yhtiö, seudull. ympäristöpalvelut, elinkeinoyhtiö, joukkoliikenne
- vesihuollon yhteistyö merkittävä
- laajakaistahanke
- 4 esimerkkiä: vapaa-ajan asuminen (palvelu- ja infrahaasteet); ilmastoasiat, liikennejärjestelmä (8 kuntaa), elinkeinopol.
- → MAL-hyödyt seuduille, joilla väki vähenee; miten verkostotyö näkyy alueella? rakennemallityö, joka kehitysalustana pitkäjänteiselle seudulliselle mal-työlle

Salon seutu

- 2 kuntaa (10 kunnan liitos 2009), helpottaa hallintaa
- uuden seutukunnan aikana ei ole ehditty kehittää
- joukkoliikenne, erit. Salo
- new bridges –hanke, Varsinais-Suomen liitto, maaseutu-kaupunki –raja-aidat
- Lohja-, Raasepori-yhteydet, samoin Turun suunta
- mal-yhteistyö käynnistymässä
- loma-asutus, rakenteen hajoaminen; työkaluja ja hyvien käytäntöjen haarukointi
- palveluverkkoselvitys, palvelujen (julk, yks.) säilyttäminen kylätaajamissa
- liikenne pohjois-etelä, yliseudullinen lähestyminen
- maapolitiikka uudessa kuntarakenteessa; Somerolla maapolitiikan puute, estää kehittymisen → verkostosta kokemuksia
- keskustan kehittäminen, erit. uusi Salo

Hämeenlinna seutu

- seudullinen MAL-yhteistyö (verkosto-osallistuminen) alussa
- kuntaliitos; nyt 6+2 –seutu
- 2008 yhteinen kehityskuva: perustiedot rakenteesta ym., mutta ei suunnitelmaa
- vahvat kasvuluvut, mutta liitoskunnassa muuttotappioalueita
- liitokset itä-länsi –suunnassa → tarvittaisiin etelä-pohjoinen
- vapaa-ajan asuminen
- kilpailu seudun sisällä
- yhteishankkeiden kehittäminen vauhdissa, mutta joskus nähdään raskaana hallintona
- kiinnostaa valtionhallinnon rooli: Hämeen liitto, ELY

Tampereen kaupunkiseutu

- kuntaliitoksia kehyskunnissa
- 2005 kuntayhtymä, työryhmiä ollut ja jatkumassa, seutuhallitus, seutuhallituksista kuntiin
- rakenneslma, ml. maapoliittiset periaatteet, aspol., ilmastostrategia, liikennejärjestelmä
- MAL-aie, seudulliset periaatteet hajarakentamisen hallinnalle → haaste
- seudull. joukkoliikenneslma etenemässä, ml. ratikka
- mihin päästään strategioilla? seurantaohjelman laatiminen toteutuksen varmistamiseksi
- kunnat-kuntayhtymä-valtio, lisäksi maakuntaliitto
- yhdessä pohdintaan: kevyt liikenne, tiivistäminen ja täyd.rak. (energia), kauppa osana yhdkrakennetta, palveluverkko

Kotka-Hamina

- samoja kuin edellä
- ei kuntayhtymää tai muuta yhteistä organisaatiota; kunnat keskenään yhteistyössä, vastuuvirkamiehet + maakuntaliitto, koskien esim. yhd.k.rakenne
- resurssipulaa, aika
- seudullinen ”jähmeys”, vastahakoisuus; johtavat virkamiehet ei aina oikein innokkaita
- KOKO elinkeinoyhtiössä → MAL-verkoston ymmärtäminen; miten saadaan kunnat aidosti mukaan?
- sitoutuminen, luottamus, aikaansaannokset
- 5 kuntaa, joiden kulttuurit poikkeavat, maapolitiikka, hajarakentaminen, päätöksenteko
- maakunnassa 2 kkiseutua, yhteistyö varovaista
- poliittisen vuorovaikutuksen ja päätöksenteon järjestelyt, sitouttava
- rinnakkaisprosessien ja –strategioiden yhdistäminen? mikä on asuntopolitiikka? miten tunnistetaan strategisessa slussa merkitykselliset kohteet? slun ja sitoutumisen työkalu? eurooppalaista vertailutietoa seudullisesta yhteistyöstä?
- vakuuttavuutta, kv. henkeä, muistettavuutta, tunnistettavuutta

Lahden seutu

- 10 kunnan kuntajakoselvitys; Orimattila ja Artjärvi yhdistyvät 2011
- KEHO-foorumi, infrakehitys, kkiseutujen yhteistyö, roolit vrt MAL-verkosto
- PÄijät-Hämeen kuntien rakennemalli
- seutukunta sama kuin maakunta
- Uusikunta-prosessi
- MAL-virkamiesyhteistyö (Paras); kuntien palvelurakenne (maakunta)
- ei seutuhallintoa; suoraan maakunta
- rakennemalli toimii maakuntakaavan taustana; johtavien viranhaltijoiden tapaamiset eri sektoreilla; yhteisiä osayleiskaavoja raja-alueilla; strategioita; tietopankki, paikkatietojärjestelmä
- 6 kuntaa; yhteisiä lautakuntia, keh.yhtiötä ja jätehuoltoa
- valtionhallinnon uusjako, edunvalvonta; erilaisia kuntakokoonpanoja eri hankkeissa → eri lautakuntia
- MAL-verkostossa: yhdistymisneuvottelut; hajarakentaminen, loma-asutus, energiatehokkuus, edunvalvonta, joukkoliikenne, kevyt liik., ekosysteemipalvelut – ilmastonmuutos

Kemi-Tornio

- 5 kuntaa + Haaparanta = 70 000
- 2-napaisuus Kemi-Tornio: pystypainia
- alueellinen keh.keskus, slutiimi: maankäyttöanalyysi, kehityskuva, toimii maakuntakaavan pohjana; palveluverkkoselvitys → kunnat sitoutuneet, toimii yleiskaavojen pohjana (vrt. Oulun tapaus); omakotitontitarjonta; liikennejärjestelmätyö
- Simon ydinvoimahanke keskusteluttaa; Kolari-Pajala kaivoshanke → infra → malmin kuljetus Kemiin; väkiluku vähenee - kehitystä tapahtuu
- MAL-verkostoon: vertailutietoa, mittareista, eri seuduista, mikä tekee kasvukeskuksen? Kv. vertailutieto, esim. Ruotsi

Kaakkois-Pirkanmaa (osana Ylä-Pirkanmaa—Keuruu—Kaakkois-Pirkanmaa –KOKO-alueetta)

- kohta vain Pälkäne, seutukunta ei tarpeellinen
- AMO keskittyi maankäytön suunnitteluun → KOKOsta jatkoa
- Kuhmalampi 1000, omistaa maata, Pälkäne 7000, ei omista
- AMOssa tehtiin hyviä selvityksiä, sidosryhmäyhteistyötä (luottamushlöt, asukkaat, maanomistajat)

- tukea strategiseen sluun maaseudulla; asukas-luottamushenkilö –läheisyys → MRL-mukainen slu ei toimi sellaisenaan → MALista lisää tietoa, vertaistukea

Ylä-Pirkanmaa (osana Ylä-Pirkanmaa—Keuruu—Kaakkois-Pirkanmaa –KOKO-alueetta)

- Mänttä-Vilppula 2009, 12 000
- seutuyhdistys, AMO, rakentanut yhteistyötä seudullisesti
- MV-Ruovesi –kuntayhtymä
- ymp.suojeluorganisaatio Keuruun kanssa; matkailuyhteistyö
- MV: toivotaan että KOKO menisi perille pienissä kunnissa → tiedonkulku kuntiin
- strategisen yk:n laadinta käynnistymässä
- MAL-toiveita: tiedon tuottaminen päätöksentekoon, esimerkkinä paikkatieto; rakenteen eheyttäminen haja-alueella? kokonaisajattelun tarve → edistäminen MALin kautta

Vaasan seutu

- kielisuhteet
- 8 kuntaa, 100 000, 50/50 kielet
- kuntaliitosselvitys, 8+3
- Vöyri-Maksamaa-Oravainen 2011
- Vaasan seudun yhteistyövaltuuskunta, kj-kokoukset
- kehyskuntien pienet resurssit → miten saataisiin oma MAL-yhteistyö
- Vaasan radan sähköistys, jätevoimala, logistiikka-alue (ml. Uumaja); kilpailu kuntien ja seutukuntien kesken
- yhd.k.rakenteen ylimitoitus, pol. kulttuuri
- haasteena kieli, alueellisen kehityksen näkeminen yhteisenä haasteena; Vaasalle selvityshenkilö?
- MAL-toiveet

Länsi-Uudenmaa

- MAL-koordinaattori
- laaja alue: itsenäisiä kkikeskuksia, erillään; liikenneväylät, pks-veto
- syksyksi valmiiksi eri mal-tuotteita
- isoja kuntaliitoksia, Raasepori
- → onko organisaatio valmis strategiseen seutuyhteistyöhön? orientoitumis- ja resurssipula → strateginen slu kärsii; konsulttitoiminta ei tuo pikäjärkeisyyttä
- tutkimusaiheita: ykr-aineisto (syke), alueet joutuvat ostamaan → verkoston tavoite hankkia aineiston omaan käyttöön? henkilö tekemään seuduista analyyseja → yhteinen tietokanta, päätöksenteon tuki, analyysivariaatioita...; Länsipaikka-paikkatietoalusta (Varsinais-Suomi) → välineeksi verkostolle

Seinäjoen kaupunkiseutu

- 8 kuntaa, 140 000, kasvua
- kuntaliitoksia, erit. 2009, toiminnallinen alue
- MAL-organisointuminen: paras-velvoite, kkiseutuslma rakennemallilla, epämuodollinen elin, jossa kuntien edustajat (maankäyttö, elinkeinot); seudun neuvottelukunta (kj:t); toimii hyvin
- muuta mal-yhteistyötä yksittäisissä hankkeissa (lentokenttä, ohikulkutie)
- maatalouden rakennemalli, maankäytölliset kriteerit; elintarvikeala kärkialana, turvaaminen, maatalous – asuminen
- rakennemalli kunnissa lausunnolla, mal-työryhmä jatkaa
- epämuodollinen työskentely uutta
- seutujen väl. yhteistyö: edunvalvonta liikennehankkeissa
- kasvu haasteena; 5 kuntaa kasvun ulkopuolella → kasvun kehän laajentaminen

- MAL-yhteistyö: keskustaajamien vetovoimaisuuden parantaminen (kirkonkylät), asuminen, kauppa; joukkoliikennekäytävät puuttuvat seudullisesti (laaja rataverkko)
- MAL-toiveita: vertailu, vetovoima

Porin seutu

- 9 kuntaa, 120 000, laaja alue
- Karhukuntaneuvosto, -toimikunta (kj:t); mal-työtä ohjaa työryhmä KARMA → rekennemallityö
- rak.malliluonnos 5/2010
- yhteisen yk:n kilpailutus (eri kaavoja, samat prosessit, sama laatija), seudull. kaavoituskatsaus, tonttipörssi, toimitilapalvelu; vuokra-asuntohaku
- yhteisen näkemyksen löytäminen vie aikaa; tarve organisoitua seudullisesti mal-asioissa
- maakuntakaavoitus ongelmallista, konflikteja
- MAL-toiveet: sopimusjärjestelmät, kkipol., kehityskäytävät (mm. turku-rauma-pori); rakennemalliprosessit (malleja); kehittämishankkeita (esim. logistiikka, elinkeino, yk...)
- MAL-verkostolta paikka yhteiselle tekemiselle

Etelä-Pirkanmaa

- Vlk, Urjala, Akaa; Kylmäkoski Akaaseen 2011
- Länsi-Uudenmaan ongelmat tuttuja
- isot tiet ja rata halkovat etelä-pohjoinen, seutu toimii itä-länsi
- vaske; seutujohtaja; seudull. ympäristöasiat; tietohallinto yhteinen
- tuoreita kaavoittajia
- tulevaisuudessa kj:t ja kaavoittajat kokoontuvat; liikenneosaaminen puutteellista
- rakennemuutos: väkiluku kasvaa hieman, työttömyys korkea
- tontit äkilliseen tarpeeseen, kokonaisnäkemyksen puute
- verkostolta: hajarakentaminen (poliitikkojen tahto poikkeaa valmistellusta), tietopohjan vahvistaminen (esim. hulevesikysymykset) verkoston kautta

Hyvinkää-Riihimäki

- 4 kuntaa, 90 000, 2 maakuntaa, 2 ELYä
- seutusopimus 2002; talousalueyhteistyö
- MAL (ml. energia, ilmasto) on yksi 3 kärkihankkeesta → kilp.kyky, tahtotila, kehittäjäverkostot
- ei aiempaa yhteistyötä, syksystä 2009 käynnistynyt (mm. palvelulogistiikka)
- 2 AKOaja nyt KOKO. AKOssa Metka-hanke jne. Pirstaleisuutta
- Talousalueen hankekori → priorisointi → kehyskuntia mukaan
- haasteina sitoutuminen, luottamus
- verkostolta: uutta tietoa; yhteisiä työkaluja, hyviä käytäntöjä, kilpailutus pohjia

Pietarsaari

- 8-tie, yhteys Vaasaan
- 5 kuntaa
- kielipol., puoluepol., vrt. Vaasa
- Kokkola-yhteistyö olisi tarpeen
- organisoitu: Paras keskittynyt sairaanhoitoon; muutakin on
- seudullinen skenaariotarkastelu; MAL-työssä päivitetään skenaariota (JASU); kaavoituksen yhteistyöryhmä; maakunnan liitto; kehittämiskeskus
- Pietarsaaren ja Kokkolan KOKOt ja AKOt koordinoitusti
- verkostolta: toimintatapojen välittäjänä; työskentelytapojen haarukointi; raportointitavat, vertailukelpoisuus (tiivistettyjä palikoita eri kokonaisuuksista), yhteiset indikaattorit → perustiedon välittäminen